

LUNDS UNIVERSITET
Institutionen för arkeologi och antikens historia

Kurslitteratur ARKH21 Historisk arkeologi: grundkurs, 30 hp

Fastställd av institutionsstyrelsen 2018-12-04

Delkurs 1: Historisk arkeologi – ting, texter och bilder (264 s)

Andrén, Anders. 1997. *Mellan ting och text. En introduktion till de historiska arkeologierne.* Stockholm/ Stehag. (228 s)

Lihammer, Anna. 2011. The position and potential of historical archaeology. *The Forgotten Ones. Small narratives and modern landscapes.* The Museum of National Antiquities, Stockholm Studies 18. Stockholm. S. 13-24. (12 s) Tillgänglig som PDF.

Wienberg, Jes. 2014. Historical Archaeology in Sweden. *European Journal of Post-Classical Archaeologies* 4. S. 447-470. (24 s) Tillgänglig som PDF från LUP.

Delkurs 2: Landskap och bebyggelse (1297 s)

Teori

Hall, M. 2006. Identity, Memory and Counter-memory. The Archaeology of an Urban Landscape. *Journal of Material Culture* 11(1/2): 189-209. (20 s) Tillgänglig som PDF på plattformen

Hansson Martin. 2009. Att skapa landskap. Om identitetsskapande under medeltid. *Triangulering. Historisk arkeologi vidgar fälten.* (Red.) M Mogren, M Roslund, B Sundnér & J Wienberg. Lund Studies in Historical Archaeology 11. Lund. S. 129-145. (16 s). Tillgänglig som PDF på plattformen.

Johnson, Matthew. 2007. *Ideas of landscape.* Oxford. Elektronisk resurs via UB. (s- 1-17, 119-202) (99 s)

Welinder, Stig. 1994. The Ethnoarchaeology of a Swedish Village. *Current Swedish Archaeology* 2. S. 195-209. (15 s) PDF via http://www.arkeologiskasamfundet.se/csa/Dokument/Volumes/csa_vol_2_1994/csa_vol_2_1994_s_195-209_welinder.pdf

Byar, gårdar, landsbygd

Berglund, Birgitta et al 2009. The historical archaeology of the medieval crisis in Scandinavia. *Current Swedish Archaeology* vol 17. 2009 s 55-78 (23 s) http://www.arkeologiskasamfundet.se/csa/Dokument/Volumes/csa_vol_17_2009/csa_vol_17_2009_s55-78_berglund_et-al.pdf

Lihammer, Anna. 2007. Det centrala landskapet. *Landskapsarkeologi och tidig medeltid: några exempel från södra Sverige.* (Red.) M. Anglert & J. Thomasson. Uppåkrastudier 8. Acta archaeologica Lundensia Series in 8°, No. 41. Stockholm. S. 227-265. (39 s)

Mogren, Mats. 2008. Riksgränsen. *Landskap bortom traditionen. Historisk arkeologi i nordvästra Skåne*. (Red.) M. Anglert. Stockholm. S. 189-224. (36 s) Tillgänglig som PDF på plattformen.

Myrdal, Janke. 1999. *Jordbruket under feodalismen: 1000-1700*. Det svenska jordbrukets historia 2. S. 11-202 (Red.) J. Myrdal. Stockholm.
(<http://www.ksla.se/anh/amnessokning/allmant/fembandsverket/>) (191 s)

Rosen, C. 2011. *Människor, gårdar, landskap. Att leva på en gård i Västsverige under tidigmodern tid*. Stockholm. (140 s). Tillgänglig som PDF.

Schmidt Sabo, Katalin. 2005. Bystrukturernas dynamik. *Byarnas bönder. Medeltida samhällsförändringar i Västskåne*. (Red.) M. Mogren. Lund. S. 140-277. (66 s). Tillgänglig som PDF.

Svenson, Eva. 2009. Historisk arkeologi i skogen. *Triangulering. Historisk arkeologi vidgar fälten*. (Red.) M. Mogren, M. Roslund, B. Sundnér & J. Wienberg. Lund Studies in Historical Archaeology 11. Lund. 245-257. (12 s) Tillgänglig som PDF på plattformen.

Tollin, Clas. 1989. *Ättebackar och ödegården: de äldre lantmäterikartorna i kulturmiljövården*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm. (96 s)

Urbanisering

Andrén, Anders. 1989. State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian experience. *Theory and Society* 18. S. 585-609. (25 s) Tillgänglig som e-resurs via UB.

Carelli, Peter. 2001. *En kapitalistisk anda. Kulturella förändringar i 1100-talets Danmark*. Lund Studies in Medieval Archaeology 26. Stockholm. S. 29-140, 179-252. (184 s)

Larsson, Stefan. 2006. Gestaltningen av några skånska städer. *Centraliteter. Människor, strategier och landskap*. (Red.) S. Larsson. Stockholm. S. 168-292. (126 s) Tillgänglig som PDF på plattformen.

Lindeblad, Karin. 2008. *Landskap och urbanisering. Östergötland ur ett centralortsperspektiv, 700-1550*. Lund Studies in Historical Archaeology 10. (126 s). Tillgänglig som PDF på plattformen.

Rosén Christina, 2013. Småstäders urbanitet. Materiell kultur och urban identitet i västsvenska småstäder ca 1640- ca 1750. *Visioner och verklighet. Arkeologiska texter om den tidigmoderna staden*. (Red.) L. Ersgård. GOTARC Series C. Arkeologiska Skrifter No. 76. The Early Modern Town No. 1. S. 92-127. (35 s). Tillgänglig som PDF.

Tagesson. Göran. 2013. Vore bäst alle huus vore lijka – makt, ideologi och modernitet i den tidigmoderna staden. *Visioner och verklighet. Arkeologiska texter om den tidigmoderna staden*. (Red.) L. Ersgård. GOTARC Series C. Arkeologiska Skrifter No. 76. The Early Modern Town No. 1. S. 127-149. (22 s). Tillgänglig som PDF på plattformen.

Thomasson, Joakim. 2008. S'Villanorvm de Malmøghae - landskap, urbanitet, aktörer och Malmö. *De første 200 årene - nytt blick på 27 middelalderbyer*. (Red.) H. Andersson, G. Hansen & I. Øye. UBAS 5. Bergen. S. 277-302. (26 s) Tillgänglig som PDF på plattformen.

Delkurs 3: Byggnader och bilder (1040 sidor)

Byggnader och bilder allmänt

Augustsson, Jan-Erik. 1992. Medeltida husbyggande i Sverige. *Bebyggelsehistorisk tidskrift* 23. S. 55-85. (26 s)

Liepe, Lena. 1999. Genuskoder i medeltida altarskåp. *Hikuin* 27. S. 135-166. (32 s) Tillgänglig som PDF på UP.

Svanberg, Jan. 2013. *Medeltida byggmästare i Norden*. Stockholm. (166 s)

Kyrkor, kloster och hospital

Cinthio, Maria. 1997. Trinitatiskyrkan i Lund - med engelsk prägel. *Hikuin* 24. S. 113-134. (22 s) Finns tillgänglig som PDF på UP.

Holmberg, Rikard. 1990. *Kyrkobyggnad, kult och samhälle. Landskyrkan i Lunds forna ärkestift genom tiderna*. Lund Studies in Medieval Archaeology 8. Stockholm. S. 7-100. (94 s)

Skånska kloster. *Skånes Hembygdsförbund, Årsbok 1987/88*. 1989. (168 s)

Sundqvist, Olof. 2007. Från vikingatida aristokratiska hallar till medeltida stormannakyrkor. *Bebyggelsehistorisk tidskrift* 52. S. 20-32. (13 s) Finns tillgänglig som PDF tidskriftens hemsida.

Wienberg, Jes. 2014. Løjnefaldende arkitektur. Nordens middelalderlige rundkirker. *Kuml. Årbog for Jysk arkæologisk selskab*, 2014. S. 205-244. (40 s) Finns tillgänglig som PDF på LUP.

Gravar och gravskick

Andrén, Anders. 2000. Ad Sanctos – de dödas plats under medeltiden. *Hikuin* 27. S. 7-26. (20 s) Finns tillgänglig som PDF på UP.

Befästningar och marinarkeologi

Einarsson, Lars. 1996. Vraket som arkeologisk kunskapskälla – regalskeppet Kronan. *Bulletin för arkeologisk forskning i Sydsvetige* 4. Lund. S. 30-50. (21 s) Finns tillgänglig som PDF på UP.

Hansson, Martin. 2006. *Aristocratic landscape. The spatial ideology of the medieval aristocracy*. Lund Studies in Historical Archaeology 2. Lund. (220 s) Tillgänglig som PDF från LUP.

Hansson, Martin. 2011. *Medeltida borgar. Maktens hus i Norden*. Lund. (218 s)

Delkurs 4: Människor och ting (834 sidor)

Arcini, Caroline. & Tagesson, Göran. 2005. Kroppen som materiell kultur- gravar och människor i Linköping genom 700 år. *Liunga. Kaupinga. Kulturhistoria och arkeologi i Linköpingsbygden*. (Red.) A.

Kaliff & G. Tagesson. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska undersökningar, Skrifter 60. Stockholm. S. 283-319. (36 s)

Borg, Kaj. (red.). 1998. *Eketorp III. Den medeltida befästningen på Öland. Artefakterna*. Stockholm. S. 11-67. (S. 68-322 extensivt). (56s).

Bäck, Mathias & Roslund, Mats 2017. Kökets och bordets kärll i medeltidens Nyköping. Keramiken från kvarteret Åkroken, internationellt varubyte och östsvensk urbanisering. *Den nya köpingen : perspektiv på Nyköpings äldsta historia*. (Red.) P. Carelli. Stockholm. S. 53-91. (38 s)

Carelli, Peter. 2001. Från husflit till marknadsproduktion. *En kapitalistisk anda. Kulturella förändringar i 1100-talets Danmark*. Lund Studies in Medieval Archaeology 26. Stockholm. S. 141-178. (37 s)

Carlsson, Kristina. 1998. *Tre kvarter i Gamla Lödöse -kronologi och funktion*. Urbaniseringsprocesser i Västsverige. En utvärdering av uppdragsarkeologins möjligheter att belysa historiska processer. GOTARC Serie C. Arkeologiska Skrifter 19. Göteborg. (90 s)

Eriksdotter, Gunhild. 2010. Dolda laster? Magi och modernitet speglat genom kolonial handel i den nya världen under 1600-talet. *Modernitetens materialitet. Arkeologiska perspektiv på det moderna samhällets framväxt*. (Red.) A. Lihammer & J. M. Nordin. The Museum of National Antiquities, Stockholm. Studies 17. Stockholm. S. 27-45. (19 s)

Gaimster, David. 2003. Pots, prints and protestantism: changing mentalities in the urban domestic sphere, c. 1480-1580. *The archaeology of Reformation 1480 - 1580*. (Eds.) D. Gaimster & R. Gilchrist. The Society for Medieval Archaeology, Monograph series 15. Leeds. S. 122-144. (22 s)

Gosden, Chris. 2005. What do objects want? *Journal of Archaeological Method and Theory* 12, No 3. S. 193-211. (18 s) Tillgänglig som E-resurs.

Gullbekk, Svein H. 2018. Scandinavian women in search of salvation: Women's use of money in religion and devotional practice. *Divina moneta. Coins in religion and ritual*. (Eds.) N. Myrberg Burström & G. Tarnow Ingvarson. London, New York. S. 209-227. (18 s)

Holmes, M. 2018. Beyond Food: Placing Animals in the Framework of Social Change in Post-Roman England. *Archaeological Journal* 175:1. S. 184-213. (29 s.) Tillgänglig som PDF här: <https://doi.org/10.1080/00665983.2017.1366685>

Højmark Søvstø, Mette . 2009. Middelalderlige ringsspænder. Typologi, datering og brug. *Kuml* 2009. *Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab*. S. 183-211. (28 s) Tillgänglig som PDF.

Johansson, M. & Århem, B. 2015. Medeltidens, renässansen och barockens keramik. *Keramik & porslin i Sverige genom 7000 år. Från trattbägare till fri keramik*. (Red.) B. Nyström. Stockholm. s. 43 – 63. (21 s.)

Jonsson, Kenneth. 1995. Från utländsk metall till inhemskt mynt. *Myntningen i Sverige 995-1995*. (Red.) K. Jonsson, U. Nordlind & I. Wiséhn. Numismatiska meddelanden XL. S. 43-61. (18 s)

Kilger, Christopher. 1995. Myntfynd och den vikingatida silverhandeln. *Myntningen i Sverige 995-1995*. (Red.) K. Jonsson, U. Nordlind & I. Wiséhn. Numismatiska meddelanden XL. S. 27-42. (15 s)

Lagerstedt, Anna. 2004. *Det norrländska rummet. Vardagsliv och socialt samspel i medeltidens bondesamhälle*. Stockholm Studies in Archaeology 30. Stockholm. S. 11-15, 85-208. (128 s)

Lindqvist, G. 2015. Krukmakarnas lergods. Städernas och landsbygdens lergods från senmedeltid till modern tid. *Keramik & porslin i Sverige genom 7000 år. Från trattbägare till fri keramik*. (Red. B. Nyström. Stockholm. s. 65 – 87. (23 s.)

Peers, Laura. 1999. "Many tender ties": the shifting contexts and meanings of the S BLACK bag. *World Archaeology* 31, no. 2. S. 288-302. (15 s) Tillgänglig som E-resurs.

Reisnert, Anders. 2008. Luxury in Malmö in the Medieval period. *Luxus and Lifestyle*. (Eds.) M. Gläser. Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie in Hanseraum VI. Lübeck. s. 627-640. (14 s)

Roesdahl, Else. (red.). 1999. *Dagligliv i Danmarks middelalder – en arkæologisk kulturhistorie*. København. S. 82-109, 124-171. (74 s)

Rosén, Christina. 2001. Arkeologi i arkiven- bouppteckningar och jordfynd från en halländsk by. *Från stad till land. En medeltidsarkeologisk resa tillägnad Hans Andersson*. (Red.) A. Andrén, L. Ersgård & J. Wienberg. Lund Studies in Medieval Archaeology 29. Stockholm. S. 105-112. (8 s)

Roslund, Mats. 1997. Crumbs from the rich man's table. Byzantine finds in Lund and Sigtuna, c. 980-1250. *Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology*. (Eds.) H. Andersson, P. Carelli & L. Ersgård. Lund Studies in Medieval Archaeology 19. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar Skrifter nr 24. Stockholm. S. 239-297. (59 s).

Roslund, Mats. 2005. *Människor och ting – perspektiv på medeltidens materiella kultur*. (kompendium, 66 s) Finns tillgänglig som PDF.

Saunders, Nicholas. J. 1999. Biographies of brilliance: pearls, transformations of matter and being, c. AD 1492. *World Archaeology* 31, no. 2. S. 243-257. (15 s) Finns tillgänglig som E-resurs.

Vretemark, Maria. 1997. *Från ben till boskap. Kosthåll och djurhållning med utgångspunkt i medeltida benmaterial från Skara*. Skrifter från Läns museet Skara 25. Skara. S. 166-177. (11 s.).

Vretemark, Maria. 2001. Om nyttan av nötdjur. *Från stad till land. En medeltidsarkeologisk resa tillägnad Hans Andersson*. (Red.) A. Andrén, L. Ersgård & J. Wienberg. Lund Studies in Medieval Archaeology. Lund. S. 45 – 50 (5 s.).